

סדר התפלות ב'

פרק ג

א.

ברכה ראשונה שלפני קריית שמע בשחר זה הוא נוסחה,

ברוך אתה י"י אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום
ובורא את הכל,

המאיר לארץ ולדרין עליה, המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, מה
רבו מעשיך י"י כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך,

המלך המרום שמו לבדו מאז, המשובח המפואר המתנשא וטוב
מימות עולם, אלהי עולם מלכנו ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עוזנו,
צור משגבנו, מגן ישענו, משגב בעדנו,

אל ברוך גדול דעה התקין ופעל זהרי חמה, טוב יצר כבוד לשמו
מאורות נתן סביבות עזו, פינות צבאות קדושים רוממי שדי תמיד
יספרו לאל קדושתו,

תתברך י"י אלהינו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, ועל כל שבת
מעשה ידיך ומאורות אשר יצרתה הם יפארוך סלה.

תתברך לעד צורנו מלכנו גואלנו בורא קדושים, ישתבח שמך לעד
מלכנו יוצר משרתים,

אשר משרתיו עומדים ברום עולם, משמיעים את קולם יחד בדברי
אלהים חיים ומלך עולם, כולם אהובים, כולם ברורים, כולם גבורים,
עושים באימה רצון קוניהם באהבה, כולם מקבלים עליהם עול מלכות

שמים זה מזה, ונותנים רשות זה לזה להקדיש לצורם בנחת רוח בשפה ברורה ובנעימה טהורה כולם כאחד עונים ביראה ואומרים, קדוש קדוש קדוש י"י צבאות מלוא כל הארץ כבודו.

והאופנים וחיות הקודש יחד מתנשאים לעומתם משבחים ואומרים, ברוך כבוד י"י ממקומו.

לאל ברוך נעימות יתנו, למלך אל חי וקיים זמירות יאמרו ותושבחות ישמיעו,

כי הוא לבדו פועל גבורות עושה חדשות זורע צדקות מצמיח ישועות אדון נפלאות מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, כאמור "לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו" (תהלים קל"ז), התקנת מאורות לשמח עולם, ברוך אתה י"י יוצר המאורות.

ברכה שניה

ב.

ברכה שניה,

אהבת עולם אהבתנו י"י אלהינו, חמלה גדולה יתירה חמלת עלינו אבינו מלכנו בעבור שמך ובעבור אבותינו אשר בטחו בך ותלמדנו חוקי חיים, כן תחננו אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בליבנו להבין להשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, והאר עינינו במצוותיך, ודבק בליבנו יראתך, ויחד לבבנו לאהבה את שמך, ומלוך עלינו מהרה אתה לבדך,

כי שם קדשך באמת נקרא עלינו, בעבור שמך האל הגדול הגבור והנורא מהרה באהבה תרים קרננו ותושיענו למען שמך, כך בטחנו לא נבוש ובשמך חסינו לא ניכלם ולא ניכשל עד עולמי עד, כי אבינו מלכנו

אתה נגילה ונשמחה בישועתך,

רחמיך י"י אלהינו וחסדך אל יעזבונו נצח סלה לעד, והבא עלינו ברכה
ושלום מארבע כנפות הארץ והוליכנו מהרה קוממיות לארצנו,
כי בנו בחרת מכל עם ולשון וקירבתנו לשמך הגדול להודות לך וליחדך
ולרוממך ולאהבה את שמך,
ברוך אתה י"י הבוחר בעמו ישראל באהבה.

ברכה אחרונה

ג.

ברכה אחרונה שלאחר קריית שמע בשחר זה הוא נוסחה,

אמת ויציב נכון וקיים ישר ונאמן אהוב וחביב נחמד ונעים נורא ואדיר
מתוקן ומקובל טוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד.

אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קיים ושמו
קיים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו קיימת ודבריו חיים ונאמנים לעד
ולעולמי עולמים עלינו ועל אבותינו על בנינו ועל כל דורותינו על
הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקיים באמת חוק ולא יעבור.

אמת שאתה הוא י"י אלהינו ואלהי אבותינו מלכנו ומלך אבותינו
גואלנו וגואל אבותינו יוצרנו וצור ישועתנו פודנו ומצילנו מעולם הוא
שמך ואין לנו אלהים עוד זולתך. עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן
ומושיע לבניהם אחריהם בכל דור ודור, ברום עולם מושבך ומשפטך
וצדקתך עד אפסי ארץ.

אמת אשרי איש אשר ישמע מצוותיך ותורתך ודברך ישים על לבו.

אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם לאבות ובנים.

אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מושיע.

אמת ממצרים גאלתנו י"י אלהינו מבית עבדים פדיתנו, וכל בכורי מצרים בדבר הרגת ובכורך גאלת וים סוף בקעת וזדים טיבעת וידידים עברו מים ויכסו מים צריהם עד אחד מהם לא נותר, ועל זאת שיבחו גאולים ורוממו לאל ונתנו ידידים שירות זמירות תושבחות למלך אל חי וקיים רם ונשא גדול גבור ונורא משפיל גאים עדי ארץ מגביה שפלים עד מרום מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים ועונה לעמו ישראל בעת שועם אליו.

תהילה לאל עליון ברוך הוא משה וכל בני ישראל לך אמרו שירה בשמחה רבה אמרו כולם, מי כמוכה באלים י"י מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהילות עשה פלא, י"י ימלוך לעולם ועד,

ונאמר "גואלנו י"י צבאות שמו קדוש ישראל" (ישעיהו מ"ז:ד'),
ברוך אתה י"י גאל ישראל.

בערבית

ברכה ראשונה שלפניה

ד.

ברכה ראשונה שלפני קריית שמע של ערבית זה הוא נוסחה,

ברוך אתה י"י אלהינו מלך העולם

אשר בדברו מעריב ערבים בחכמה פותח שערים בתבונה משנה עיתים מחליף את הזמנים מסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו, בורא יומם ולילה גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור, מעביר יום ומביא לילה מבדיל בין יום ללילה י"י צבאות שמו קדוש ישראל,

ברוך אתה י"י המעריב ערבים.

ברכה שניה שלפניה

ה.

ברכה שניה,

אהבת עולם ישראל עמך אהבת ותורה ומצוות וחוקים ומשפטים אותם לימדת, על כן י"י אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחוקי רצונך ונשמח ונעלוז בדברי תורתך לעולם ועד, כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה, ואהבתך לא תסור ממנו לעולם ועד כי היא עטרת ראשינו, ברוך אתה י"י אוהב את עמו ישראל לעד.

ברכה ראשונה שלאחריה

1.

ברכה ראשונה שלאחר קריית שמע של ערבית זה הוא נוסחה, אמת אמונה כל זאת קיים עלינו כי הוא י"י אלהינו ואנחנו ישראל עמו, אמת מלכנו ואפס זולתו הפודנו מיד מלכים הגואלנו מכף עריצים האל הנפרע לנו מצרינו המשלם גמול לכל אויבי נפשנו, השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו, העושה לנו נקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם, המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את ישראל מתוכם לחירות עולם, המעביר בניו בין גזרי ים סוף, ואת רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טיבע,

ראו בנים את גבורתו והודו ושיבחו לשמו, ומלכותו ברצון קיבלו עליהם וענו כולם בשמחה רבה ואמרו, מי כמוכה באלים י"י מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהילות עושה פלא, י"י ימלוך לעולם ועד, ונאמר "גואלנו י"י צבאות שמו קדוש ישראל", ברוך אתה י"י גאל ישראל.

ברכה אחרונה

ז.

ברכה אחרונה שלאחר קריית שמע של ערבית זה הוא נוסחה, השכיבנו י"י אלהינו לשלום והעמידנו לחיים ולשלום, ופרס עלינו סוכת שלומך, ותקננו בעצה טובה מלפניך, והגן בעדנו ושמרנו והצילנו מכל דבר רע ומפחד לילה ושבור השטן מלפנינו ומאחרינו ושומר צאתנו ובואנו, כי שומרנו ומצילנו אתה ובצל כנפיך תסתירנו, כדבר שנאמר "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל" (תהלים קכ"א:ד'), ברוך שומר עמו ישראל לעד. ברוך י"י לעולם אמן ואמן. ימלוך י"י לעולם אמן ואמן. וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו י"י הוא האלהים י"י הוא האלהים. ברוך שם כבודו לעולם וימלא כבוד י"י את כל הארץ. ברוך י"י ביום, ברוך י"י בלילה, ברוך י"י בבוקר ברוך י"י בערב, ברוך י"י בשכבנו ברוך י"י בקומנו,

האל אשר בידו נפשות החיים והמתים, אשר בידו נפש כל חי ורוח כל
בשר איש, בידך אפקיד רוחי פדית אותי י"י אל אמת.
יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמור לציון מלך
אלהיך.

י"י מלך י"י מלך י"י ימלוך לעולם ועד.
ברוך אתה י"י המולך בכבודו חי וקיים תמיד ימלוך לעולם ועד.

הוספת פסוקים ונוסח בברכה זו

ח.

ונהגו מקצת העם להוסיף פסוקין באמצע ברכה זו, וקוראין כנוסח הזה,
וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו י"י הוא האלהים י"י הוא
האלהים.

הושיענו י"י אלהינו וקבצנו מן הגויים להודות לשם קדשך להשתבח
בתהלתך.

כי לא יטוש י"י את עמו בעבור שמו הגדול כי הואיל י"י לעשות אתכם
לו לעם.

ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לי"י המלוכה.
והיה י"י למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה י"י אחד ושמו אחד.

ט.

אלהינו שבשמים קיים שמך ומלכותך עלינו תמיד, בידך נפש החיים
ונפש המתים, אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש, בידך אפקיד
רוחי פדית אותי י"י אל אמת.

ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך.

י"י הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה. ישראל נושע בי"י תשועת
עולמים לא תבושו ולא תיכלמו עד עולמי עד.
יהי י"י אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו,
להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמור מצוותיו וחוקיו ומשפטיו
אשר ציוה את אבותינו.
כל הנשמה תהלל יה הללויה.
ברוך י"י ביום ברוך י"י בלילה, ברוך י"י בבוקר ברוך י"י בערב, ברוך י"י
בשכבנו ברוך י"י בקומנו.
תמיד נהלך סלה ונשיח באמונתך,
ברוך אתה י"י המולך בכבודו חי וקיים תמיד ימלוך לעולם ועד.

י"ט ברכות

[ד] ברכות התפלה